

<Lapse tervise juhendi käsitus

Töörühma protokoll nr.

kuupäev	12. september 2017 kl 14.00 – 16.00
Koht	Tallinn
Osalejad	Töörühm: Anne Minka, Le Vallikivi, Tiina Tõemets, Vivian Arusaar, Reet Laidoja, Liis Toome, Katrin Poom, Katrin Kippar, Riin Naestema, Tiina Käi, Sirje Sammul, Mari Laan, Pille Andresson, Külli Friedemann, Helina Pedak. Sekretariaat: Maarja Karu, Liisa Saare, Siret Läänelaid.
Puudujad	Marje Oona, Marit Kuusk, Sirje Kõvermägi, Irma Nool, Kai Teeäär, Heli Grünberg, Triinu Tänavsuu.
Juhatajad	Anne Minka ja Ulla Raid
Protokollija	Mare Toompuu
Päevakord:	<ol style="list-style-type: none">1. Huvide deklareerimine ja töörühma otsustusvõime kinnitamine.1. Tabeli tervisekontrolli ajakava ja teostajad üle vaatamine (õe/arsti osas).2. Tabeli tervisekontrolli tegevused üle vaatamine.3. Sissejuhatava teksti tagasiside.4. Pooleliiolevate soovitude kinnitamine.
Vastuvõetud otsused:	Töörühma poolt sõnastati ja kinnitati soovitus 1 (kliiniline küsimus 1).
Peamised arutelu teemad ja edasised tegevused	<p>Huvide deklareerimine ja töörühma otsustusvõime kinnitamine.</p> <p>Huvide deklaratsioonid on üle vaadatud, meetmete kasutamine ei ole vajalik. Kohal on 15 töörühma liiget, mistõttu on koosolekul kvoorum ja soovitusi saab kinnitada.</p> <p>Juhendi jaoks palun kõigil üle vaadata kas töörühma liikmete kohta käiv info on õige või vajab muutmist (nt ametinimetused, töökohad jm). Muutmisvajadused anda teada Ullale, kes saab juhendit vastavalt korrigeerida.</p> <p>U. Raid selgitas koosoleku sissejuhatuses, et laste tervisekontrolli juhendi puhul järgime siiski ravijuhendi formaati, et avada uute soovitude tausta. Juhend saadetakse ka avalikule kooskõlastusele teistele erialaseltsidele. Juhendisse lisaks tervisekontrollide visiitide sisu avav tabel. Kas näidis juhendi lõpus oleks see formaat, mida kasutada? Eelmistel aruteludel oleme saanud sisendi, et teemad võiks ja peaks olema teistmoodi esitatud.</p> <p>L. Vallikivi arvates võiks kasutada tänast juhendi formaati. Võiks olla nii tabel kus kiirelt ülevaate saaks ja samas täpsustada ka olemasolevat juhendit ning kasutada sama formaati. Täna kehtivast tabelist võiks uuringute ja silmaarsti osa välja jätta, hambaarsti võiks jätta.</p> <p>Töörühma arutelu tehti ettepanek teha nii tegevuste tabel kui ka tervisekontrollide ajakava tabel.</p>

Tabeli tervisekontrolli ajakava ja teostajad üle vaatamine (õe/arsti osas).

Töörühm vaatas üle täna kehtiva tabeli ja viis sisse muudatused:

Lapse vanus/klass	Arst	Õde
1 nädal	X	X
2 nädal	X	
1 kuu	X	
2 kuud		X
3 kuud	X	
4,5 kuud		X
6 kuud	X	
7 kuud		X
9 kuud	X	
12 kuud	X	
18 kuud		X
2 aastat	X	
3 aastat	X	
4 aastat		X
5 aastat	X	
6-7 aastat / enne kooli	X	
7-8 aastat / I klass		X
8-9 aastat / III klass		X
11-12 aastat / V klass	X	
12-13 aastat / VI klass		X
13-14 aastat / VII klass		X
15-16 aastat / IX klass	X	
16-17 aastat / X klass		X

L. Toome tegi ettepaneku teha 1. nädala juures lisaklausel kehtivast tabelist - Lastearsti järelkontroll hiljemalt 5.-7. elupäeval sünnitusmajas ainult vastsündinu varasel kojukirjutamisel sünnitusmajast (s.o. < 48 elutundi loomuliku sünnituse ja < 96 elutundi keisrilõike korral). Samuti, et koduvisiit tehakse vastavalt Calgary skoorile vajadusel. Töörühm toetas ettepanekut.

Tabeli tervisekontrolli tegevused üle vaatamine.

U. Raid ja **M. Karu** selgitasid tabeli struktuuri ja soovisid tagasisidet, kas pakutud üldine struktuur (A lahter) sobib või on seda vaja muuta?

L. Toome soovis teada, kuidas on tervisekontrollide ajakava võrreldes teiste maadega nt Soomega, kas seal on vanuste osas suuri vahesid?

Töörühmas vaadati Soome kogemust ja seal olulisi erisusi ei olnud, sisuliselt samad vanused mis Eesti puhul.

L. Toome tegi ettepaneku panna tabelis olevad blokid loogilisemasse järjekorda, nt toitmine enne nõustamist jne.

A. Minka arvates võiks olla vaksineerimise blokk tabelis kõige viimane. Anamneesi lisada kaebused.

Töörühm oli esitatud ettepanekutega nõus.

V. Arusaare arvates nõustamiste teemade osas peab vaatama mida tingimata on vaja välja tuua ja mida mitte, kuna nõustamist tehakse nagunii.

L. Vallikivi arvates võiks juhend ja tabel olla sama loogikaga.

Kokkulepitud, et perearstid teevad enda soovide kohaselt näidise ja esitavad selle 30.septembriks.

Tagasiside juhendi sissejuhatavale tekstile.

U. Raid soovis teada kas koostatud juhendi sissejuhatav tekst on piisav või on sinna vaja midagi juurde lisada?

P. Andressoni sõnul koostab üldjuhul sissejuhatuse töörühma juht.

Arutelu käigus otsustati, et **töörühma juht koostab sissejuhatuse osa ja edastab selle kõigile 30. septembriks. Sekretariaat korrastab selleks ajaks soovitude selgitused.**

Pooleliolevate soovitude kinnitamine.

L. Toome arvates võiks soovitud teha vanuse järjekorras või alapealkirjadega (nt arengu hindamine).

U. Raidi sõnul tulenevad soovitud vastavalt kliinilistele küsimustele, mistõttu need ei ole tehtud vanuse järgi.

Kliiniline küsimus 1

Töörühm on tutvunud Eesti Logopeedide Ühingu arvamus, mille kiidetakse heaks soovitud sõnastus ning lubatakse viidata ELÜ kodulehel olevatele arengutähistele.

Töörühma poolt sõnastatud ja kinnitatud nõrk positiivne soovitus 1 (kliiniline küsimus 1):

[Kõne eakohasuse hindamiseks vestelge lapse ja lapsevanemaga igal ennetaval tervisekontrollil kuni 7. eluaastani. Hinnake koos lapsevanemaga lapse kõne arengu vastavust kõne arengutähistele. Kõrvalekallete esinemisel kõnes suunake laps logopeedi vastuvõtule.](#)

Kliiniline küsimus 5.

U. Raid soovis teada, kas oleks vaja teha soovitus 5.3 kuni 3 aastaste tervisekontrolli osas, kuna vanuserühmikliinilises küsimus oli kuni 3.eluaastani.

Töörühma arutelu käigus leiti, et eraldi soovitud ei ole vaja, sest see teema on juba kaetud.

Kliiniline küsimus 7

Töörühm täpsustas keeleliselt kliinilise küsimuse 7 soovitus 7.2 sõnastust. Kuna soovitusi sisuliselt ei muudetud, ei pea seda uuesti kinnitama.

[Hinnake esimese eluaasta igal visiidil lapse silmade fikseerimist ja kõõrdsilmsust vaatlusel.](#)

Kliiniline küsimus 10

U. Raid tegi ettepaneku soovitus 10.1 (*Hinnake 7-18 või 11-, 13- ja 15-aastaste laste tervisekäitumist HBSC (Health Behaviour of School-aged Children questionnaire) eesti keelde tõlgitud küsimustikuga (lühendatud versioon.)*) ja 10.2 (*Kõiki 7-18 aastaste koolilaste tervisekäitumist hinnake üks kord aastas või vähemalt iga kahe aasta tagant.*) üheks soovitus 10.1 ja 10.2 jaoks kokku panna.

Töörühmas arutati testide küsimust ja kas HBSC küsimustiku lühendatud versioon sobib.

S. Sammul toetas ettepanekut ja soovitus 10.1 viidata HBSC lühendatud versioonile.

H. Pedak toetas ettepanekut, kuna ka ise kasutab lastele tervisekontrolli tehes HBSC lühendatud versiooni.

T. Tõemetsa sõnul on küsimustik olemas, avaldatud 2006 koolitervishoiuteenuse juhendi lisana.

S. Läänelaid selgitas soovitus 10.1 taustamaterjali ja tugevust. Mõõdik ise on valideeritud ja kontrollitud. Kui aga kasutame lühendatud versiooni ja võtame kõik lapsed iga kahe aasta tagant, siis tekib küsimus kas on tugev positiivne soovitus, pakuks et on tugev positiivne soovitus.

Kuna töörühmast paljud ei ole ankeeti näinud ja HBSC lühendatud versiooni korral jääb kahtlus kas on tegemist tugeva või nõrga soovitus 10.1 ja 10.2 jaoks, siis soovitus 10.1 ei saa veel kinnitada, kuigi sõnastus on valmis. Vaatame veel soovitus 10.1 tugevuse üle ja Siret saadab lühendatud versiooni Ullale.

Töörühm otsustas, et kuna juhendis mainitakse palju erinevaid teste, siis kogu testide osa vajab selgust ja meeldetuletust. Otsustati, et **Ulla koondab kõik vajalikud testid koos selgitustega mis seis nende testidega on ning saadab töörühmale.**

Testid saab koondada ja panna juhendi lisse.

R. Laidoja tõstatas kutsekoolidesse minejate tervisetõendite saamise teema. Kas selle juhendi või rakenduskavaga saaks need käigud ära jätta? Tervisekaardi saaks koolist kaasa ja vastavalt saaks esitada.

U. Raidi sõnul on see juhendi rakendustegevuse teema.

Töörühma poolt sõnastati positiivne soovitus 10 (kliiniline küsimus 10) ettepanekuna:

[Hinnake 7-18 aastaste laste tervisekäitumist igal korralisel kooliõie tervisekontrollil ja kasutage selleks HBSC küsimustiku lühendatud versiooni.](#)

Kliiniline küsimus 13

Soovitus 13 sõnastus (*Tervisekontrollidel pöörake tähelepanu perede toimetulekule. Vajadusel kaasake lastekaitse- või sotsiaaltöötaja.*) vaadatakse üle järgmisel

	<p>töörühma koosolekul, kuna vastava küsimusega tegelenud sekretariaadi liige ei saanud koosolekul osaleda.</p> <p>Järgmisel töörühma koosolekul vaadatakse üle uuendatud tabelid ja ravijuhendi teksti (sh sissejuhatus, struktuur) ning kinnitada jääb viimased soovitused 10 ja 13.</p>
Järgmine koosoleku aeg	Järgmine koosoleku aeg lepitakse kokku elektrooniliselt, pakutud ajad on 11.10, 12.10 ja 24.10 kl 14.00-17.00.
	Protokollija: Mare Toompuu Juhataja: Ulla Raid ja Anne Minka